

MEENTWEG 69 / 67B en de familie Van den TWEEL

Meentweg 69 is een oude boerderij, die van binnen nog originele oude onderdelen heeft, zoals het gebinte, de brandmuur, de haard en het rookkanaal. Omdat het pand ongeveer 50 jaar geleden een nieuw jasje heeft gekregen, dat niet past bij de oorspronkelijke stijl van de langhuisboerderij, staat het niet op de monumentenlijst. Dit verhaal over de boerderij en de bewoners gedurende 250 jaar, geeft echter wel een heel stuk historie van een Eemnesser boerenbedrijf.

Aanzicht in 1957: het dak van Meentweg 69 was in 1956 vernieuwd en ook de muur aan de zuidkant. De voorgevel was nog oud gebleven. Aan het donkere stuk muur, links voor, kan je zien, dat het woongedeelte aan de zuidkant ongeveer 60 cm breder is gemaakt; dwz even breed als de deel.

Als ik in oktober bij Hoveniersbedrijf Van den Tweel kom, om de hoofdmaten van de boerderij op te nemen, zit Gerard te telefoneren, in zijn kantoor dat aan de noordkant van de boerderij is bijgebouwd. Hij heeft het druk, maar is toch erg benieuwd naar de gegevens die al zijn verzameld. Bij het zien van enkele foto's van zo'n 50 jaar geleden, realiseert hij zich, dat hij bij de tekeningen van

HKE-5

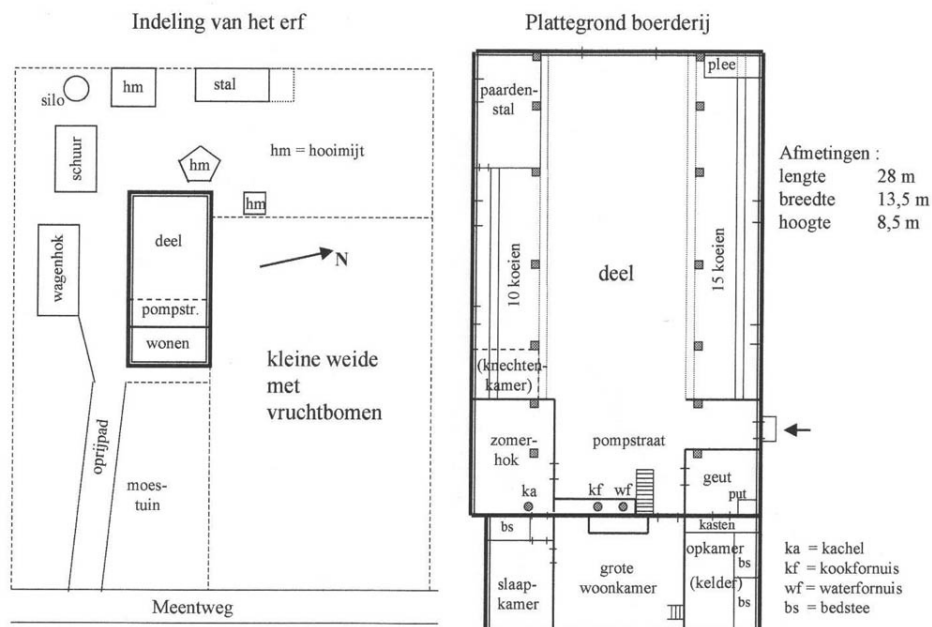
de verbouwing ook nog een luchtopname heeft uit die tijd. Die foto helpt voor de beeldvorming, want in de laatste 50 jaar zijn er herhaaldelijk aanpassingen en verbouwingen geweest.

Situatie 50 jaar geleden

In 1950 trouwt Gerrit van den Tweel met Corrie Hoofd. Gerrit is geboren en opgegroeid op de boerderij Meentweg 69. Hij zal zijn vader Peel opvolgen als boer, maar is dan formeel nog in loondienst van zijn vader. Omdat er voor het echtpaar nog geen geschikte woonruimte is in de boerderij, wonen zij eerst een paar jaar in een klein gedeelte van Meentweg 7. De indeling van de boerderij Meentweg 69 is in 1950 mogelijk nog zoals 200 jaar geleden. Er is al wel elektriciteit en stromend water, maar er wordt nog gekookt op de deel. Daar staan twee fornuizen: een kolenfornuis voor het koken en een houtfornuis voor warm water. Op een plank staan ook nog vier petroleumstellen, waar op wordt gekookt als het kolenfornuis niet aan is. Er werd kort daarvoor nog geslapen in bedsteden. Bijgaande plattegrond geeft de indeling in die periode en de belangrijkste maten.

Voor de kadastrale Sectie A355, waar de boerderij staat, zijn er vanaf de aan-

Meentweg 69 - situatie 1950

HKE-6

vang van de registraties van het Kadaster (in 1832) tot in de vijftiger jaren geen wijzigingen geweest. Al die tijd was de omschrijving *huis, plaats en schuur*. De sectie heeft een oppervlakte van 2240 m² en omvat alleen de boerderij met het erf. Pas in 1956 meldt het Kadaster de eerste *vernieuwing*.

Op blz 98 van het in 1999 verschenen boek Eemnes, Geschiedenis en Architectuur staat een foto van een klein schuurtje aan de noordkant. Daarbij spreekt men ten onrechte over een oud bakhuisje. Dat komt door een al in 1990 gemaakte vergissing bij het Monumenten Inventarisatie Project. Het los staande gebouwtje is echter niet van de achttiende eeuw, maar van ongeveer 1956 en het is nooit als bakhuisje gebruikt. Toen het woonhuis werd gemoderniseerd, heeft men een klein schuurtje laten bouwen. Het voorste deel werd "melkschuurtje" genoemd en was voor de melkbussen en -emmers. Het achterste deel was "fietsenschuurtje". Daar stond ook een fornuis voor warm water en een lavet voor de was. Dikwijls werden de kinderen er in gewassen. Dit schuurtje staat daarom ook niet op bijgaande luchtopname van de boerderij in 1952, maar wel op de foto van 1969, met het omtrekken van de linden.

Vernieuwing boerderij; later ook hoveniersbedrijf

Sedert 1956 is er een reeks van verbouwingen geweest. Deze waren eerst gewenst voor een economisch betere bedrijfsvoering en voor prettiger wonen. Later waren ze een gevolg van de splitsing van bedrijf en gebouw voor de toekomst van de drie zoons Van den Tweel. Toen Gerrit en Corrie in 1952 op de boerderij kwamen wonen waren er 32 melkkoeien. Vanaf 1965 konden ze sterk uitbreiden, waardoor er al 65 waren in 1978. Het voorhuis, dat eerst aan de zuidkant een uitsluitend rieten dak had, kreeg een dak van dakpannen, een dakkapel, nieuwe buitenmuren en een geheel andere indeling van de ramen. Daarbij kreeg het woonhuis dezelfde breedte als de deel. Tot 1956 was het woonhuis aan de zuidkant ongeveer 60 cm smaller. Het woonhuis kreeg aan de zuidkant een ingang, waarbij een gangetje werd gemaakt op de plaats van de bedstede tussen zomerhok en slaapkamer (zie plattegrond). Ook kreeg het dak aan de noordkant van het woonhuis een knik, zodat er aan die kant meer ruimte kwam voor een trap met overloop en er een normale deurhoogte mogelijk was.

Het Kadaster geeft van de verbouwingen voor Sectie A355 slechts de volgende indicaties: 1956 *Vernieuwing*, 1957 *Aanbouw*, 1965 *Stichting*, 1969 *Stichting* en 1970 *ged. Verw.* Volgens de herinnering van Gerrit en Corrie betreffen de indicaties: in 1956 vergroting woonkamer, nieuw dak met dakkapel op woonhuis en bouw kleine schuurtje, in 1957 aanbouw voor de Jacobs ladder voor hooitransport en vervanging van de houten stal achter door een hoge stenen schuur, in 1964 / 1965 vervanging van het houten wagenhok aan de zuidkant door een stenen schuur voor varkens, in 1969 / 1970 nieuwe voorgevel en verdere vernieuwing woonhuis.

Het land aan de westkant van de boerderij heeft omstreeks 1950 nog ongeveer het oppervlak zoals vermeld in de Kadastergegevens van 1841 voor Aart de Bruijn. Dat zijn twee stroken tot aan de Gooiergracht; samen ongeveer 65 m

Deze luchtfoto is omstreeks 1952 genomen uit het zuid-oosten. We zien de boerderij en het erf, voordat de verbouwingen waren begonnen. De voortuin was geheel groentetuin en rechts (noord) is een weilje met vruchtbomen. Let ook op de oorspronkelijke vijfzijdige hooiberg direct achter de deel.

breed. De totale lengte van de stroken is ongeveer 1350 meter en het totale oppervlak is bijna 9 ha. Volgens de kaart 1:10.000 van de ruilverkaveling omstreeks 1940 staat de boerderij op de zuidelijke strook, die lange tijd *Jacob Eversens Erf* werd genoemd. De oudste kaart van het Kadaster (ca 1832) geeft echter een ander beeld. Daar staat de boerderij op de noordelijke strook, het *Dirk Blommen Erf*. Vreemd genoeg zijn de grenzen van de bij de boerderij behorende secties A349 t/m A359 ook iets verschillend getekend, terwijl deze stukken land bij alle eigenaars gelijke grootte hadden.

In de Eempolder, direct oost van de Meentweg had Peel van den Tweel door de ruilverkaveling omstreeks 1942 een belangrijke verbetering gekregen. Name-lijk een aaneengesloten stuk van ca 4 ha tegenover Meentweg 63. Daarbij werd nog ca 20 ha gehuurd van de heer Kretschmar (aanvankelijk van zijn schoonvader Baron Hardenbroek). Door de aanleg van de A27, moest men omstreeks 1970 een groot deel aan de westkant verkopen, maar daardoor werd nieuwbouw en uitbreiding van het eigendom aan de oostkant mogelijk.

In 1978 heeft vader Gerrit met de zoons Rinus en Kees een maatschap gevormd om de boerderij gezamenlijk voort te zetten. Aan de oostkant van de Meentweg werd een moderne ligboxenstal in gebruik genomen, met een melktank en plaats voor ongeveer 90 melkkoeien. In 1980 is daar een woonhuis bij gebouwd (Meentweg 14), waar de oudste zoon Rinus ging wonen, met zijn vrouw Marion Roodhart. Het vee was intussen verhuisd van de deel en de losse schuren op het erf naar de ligboxenstal.

In het vroege voorjaar van 1969 werden de twee lindebomen omgehaald, als voorbereiding tot het vernieuwen van de voorgevel. We zien hier de oude gevelindeling. Links het raam van de slaapkamer van de ouders. Rechts het raam van de opkamer, boven een raampje van de kelder. In 1970 kwamen er twee beukebomen voor het huis, maar die beginnen nu hinderlijk groot te worden.

Vader Gerrit en moeder Corrie bleven met Kees en Gerard op de oude boerderij wonen. In 1988 is de maatschap opgeheven. Gerrit en Corrie verhuisden naar de Parklaan. Kees heeft van de oude stal later een mooie ruime woning gemaakt en woont daar met zijn vrouw Hanneke van der Kooy (adres Meentweg 67B). Gerard woont in het voorhuis van de boerderij met zijn vrouw Rina

Kerkhof (het oorspronkelijke adres Meentweg 69). Al van jongs af voelde hij niet voor het boerenbedrijf. Hij heeft een hoveniersbedrijf opgericht, waarvoor hij een stuk land achter de oude boerderij

In 1969 werd de voorgevel vernieuwd, terwijl er aan het dak en binnen al heel wat wijzigingen waren aangebracht. Er kwam een geheel nieuwe indeling van de gevel, met ramen zoals ook in moderne bungalows werden toegepast. Daardoor verloor het pand wel een belangrijk deel van het oude karakter. De huidige bewoners van het voorhuis, Gerard van den Tweel en zijn vrouw Rina, zijn van plan om de oude stijl zoveel mogelijk te herstellen.

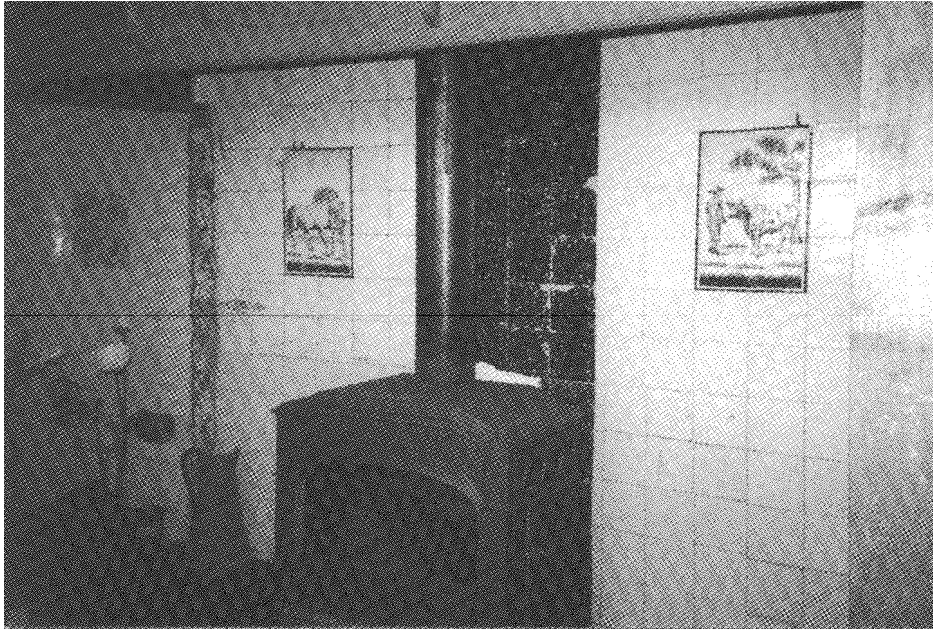
Toen in 1975 Gerrit van den Tweel en Corrie Hoofd 25 jaar getrouwd waren, vonden de kinderen het een goede gelegenheid om de boerderij een naam te geven. Men schonk het naambord de Peelhoeve, om eer te bewijzen aan vader Peel van den Tweel, die aan het begin van de twintigste eeuw op de boerderij was komen werken en heeft gezorgd voor een belangrijk vervolg voor de familie op Meentweg 69.

gebruikt en aan de noordkant een kantoor heeft laten bouwen. De uitgifte van huisnummer 67B lijkt wat vreemd. Dat is echter zo gedaan, omdat nummer 69A al in gebruik was genomen voor een huis van Wim Eek aan de noordkant van nummer 69. Aan de zuidkant bestonden nummer 67 en 67A al voor de boerderij van Kees Eek.

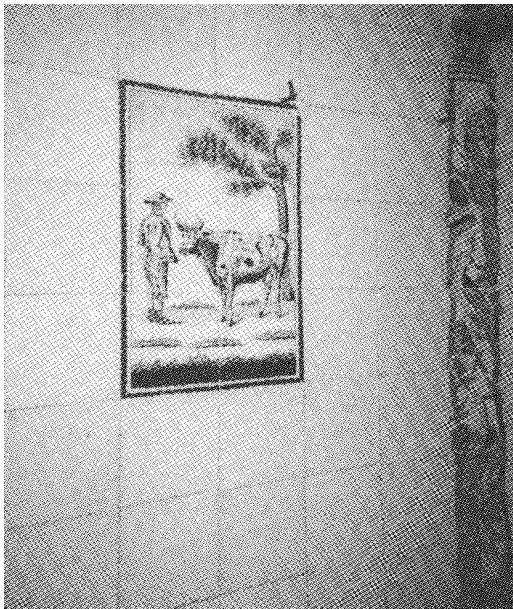
Herinneringen aan vroegere jaren

Het leven in de vijftiger jaren was onvergelijkbaar met het leven op een moderne boerderij: op de deel werd de grote ketel op het fornuis voor warm water 2 à 3 maal in de week gebruikt om aardappels te koken voor de varkens. Op maandag werd die ketel schoon gemaakt en werd de was er in gekookt. De boerin had hulp van een dienstmeisje voor dag en nacht, maar de inwoning van haar en twee knechten vond Corrie maar onvrij voor het huiselijk leven van het jonge gezin. De boer had in zekere zin meer vrijheid dan nu, door de hulp van twee knechten. Één knecht sliep in een hokje met een bedstede op de hilt, boven de koeien aan de zuidkant. De andere knecht sliep op de zolder en het dienstmeisje had de opkamer. In de vijftiger jaren was het al moeilijk geworden om goede ervaren knechten te krijgen. Vroeger waren de knechten namelijk vaak boerenzoons, die uiteindelijk zelf boer wilden worden, maar in de vijftiger jaren kwamen de knechten dikwijls uit gezinnen zonder boerderij en zij wisselden snel van baas. De boerenzoons kozen meer en meer voor andere beroepen.

Gerrit kwam met 13 jaar van de lagere school en moest direct aan het werk. Het was toen crisistijd. Hij was een nakomertje en deed al snel mee met de andere kinderen, die allen nog in het bedrijf werkten. Later volgde Gerrit de 3-jarige winteravondcursus van de Lagere Landbouwschool, die in Blaricum werd gegeven door meester Van Gils. De gesprekken thuis gingen altijd over de boerderij. Gerrit had 's zomers vrijwel geen tijd voor ontspanning. 's Winters had hij wel wekelijks een kaartavond. Als jongeman van 18 jaar ging hij op zondag ook biljarten in het café van Jan Eek in de Kerkstraat. Zij dronken

*De schouw in de grote voorkamer is grotendeels bewaard gebleven en heeft nog enkele tegelta-
bleaus, zoals die vroeger veel werden geplaatst.*

*Detail van de schouw met originele tegelta-
bleaus*

dan Boerenjongens. Op de boerde-
rij was normaliter geen alcoholi-
sche drank aanwezig. Toen Gerrit
en Corrie in 1952 op de boerderij
kwamen, zorgden ze wel dat er
met de hooibouw een krat pils in
huis was.

Ook de boerderij toont herinnerin-
gen aan vroeger. Als je nu binnen
komt vallen de oude binten op, die
al eeuwen het dak dragen. Er is
veel aan de boerderij veranderd,
maar dit belangrijke deel van de
constructie is gebleven en wordt
ook getoond in de verder gemoder-
niseerde omgeving. Een dwarsbint
van de vroegere deel, nu in de
woonkamer / keuken van Kees en

Hanneke, is gemaakt van een erg kromme stam. Op de voorzolder boven de oude woonkamer kan je ook nog goed zien dat de boerderij geleidelijk is verzakt: de vloer van de zolder loopt scheef; aan de noord-oostkant is de vloer ongeveer 30 cm hoger dan bij de brandmuur aan de zuidkant. Veel boerderijen in Eemnes vertonen dezelfde verzakking. Dit komt, doordat de op veen gebouwde delen geleidelijk weg zakken. De noord-oostkant zakt niet weg, want daar is het veen tot op het zand uitgegraven voor de kelder.

Boven, op de nieuwe overloop, is nog de oude schoorstenen met een houten luik, voor toegang tot een rookkanaal. Daar naast is de *spekkast*, waar vroeger gerookt spek werd bewaard. Als je ziet hoeveel hout er binnen in de schoorsteen is verwerkt, is het verwonderlijk dat er niet vaker brand ontstond. Achter het luik zie je nog de zwart geblakerde balk, waar vroeger spek aan werd gehangen. Gerrit en Corrie van den Tweel herinnerden zich in dit verband nog een anekdote. De kennis Jan Looman, die woonde op Wakkerendijk 100, hing er jaarlijks ook wat worsten bij om te roken. Na jaren kwam hij niet meer, maar zonder verklaring. Later vond men bij een verbouwing, op een plank onder in de schoorsteen verkoolde resten van worsten, die van Jan Looman moeten zijn geweest. Zou hij hebben gedacht, dat zijn worsten waren afgenomen door familie Van den Tweel? Gelukkig stelde hij hen later in dat opzicht gerust. Hij was niet meer gekomen, omdat hij zelf niet meer slachtte.

Het huidige aanzicht van Meentweg 69, met de indeling van de voorgevel, die in 1969 is ontstaan. Verder zien we rechts het "melkschuurtje" van 1956, achter-rechts het dak van de schuur van 1957 en links de schuur van 1965.

HKE-12

De familie achter de boerderij omstreeks 1930. Vader Peel van den Tweel (3^e van links) was de tweede echtgenoot van moeder Giep Pen (2^e van rechts), die eerder getrouwd was geweest met Gerrit Post (1874 - 1908). We zien hier verder vlnr: Anna Post (1901 - 1948), Aaltje vd Tweel (1915 - 1985), Gerrit vd Tweel (geb 1920), Jansje Post (1908 -1984) en Kees Post (1904 - 1977)

Boven, in de zuidoosthoek boven de vroegere slaapkamer, is nog een zoldertje. Dat zoldertje werd in de tweede wereldoorlog gebruikt om een voorraadge gedorst graan te bewaren. In die tijd verbouwde Peel van den Tweel nog graan op het land achter huis bij de Gooiergracht, maar ook op een stuk land waar nu de tennisbanen liggen, achter de schilder Jan van 't Klooster, die woonde op Meentweg 9. Je kwam daar via zijn "dam".

In de noord-oosthoek, onder de opkamer, is nog de oude kelder, die een tongewelf heeft. Aan de noordkant zitten twee kleine raampjes, zodat er koel daglicht in de kelder valt. De kelder is dieper gemaakt om stahoogte te krijgen, maar de pekelpakken zijn gebleven. Gerrit herinnert zich nog dat moeder Giep er pekelpakken maakte, ham in het zout zette om vervolgens te roken en dat de kelder de bewaarplaats was voor kaas, roomboter en karnemelk. Pratend over melk komt nog een herinnering boven: Gerrit wist welke koe de lekkerste melk gaf. 's Morgens vroeg werd die koe het eerst gemolken en dan dronk hij warme melk, als eerste ontbijt; uit een deksel van de melkbus.

Over het schuurtje, dat in 1956 is gebouwd, herinnert zoon Rinus zich nog, dat het tot ca 1968 jaarlijks werd gebruikt voor de slacht van twee varkens. Op een zaterdag in november werd het fietsenschuurtje ontruimd. Voor de slacht kwam een slager aan huis. De varkens hingen dan zondag aan de leer en op maandag kwam de slager terug om het werk af te maken. Dat was nog een heel karwei. Hij maakte leverworst, bloedworst, metworst en balkenbrij. Later gingen de hammen en het spek in de pekel en vervolgens werd het gerookt. De karbonade ging in de weckfles. Zelfs de blaas werd nog gebruikt. De slager blies ze op, bond er een touwtje om en hing ze aan de zolder om te drogen. Voor vastenavond maakten de kinderen er een rommelpot van en daarmee gingen ze langs de deur in de buurt.

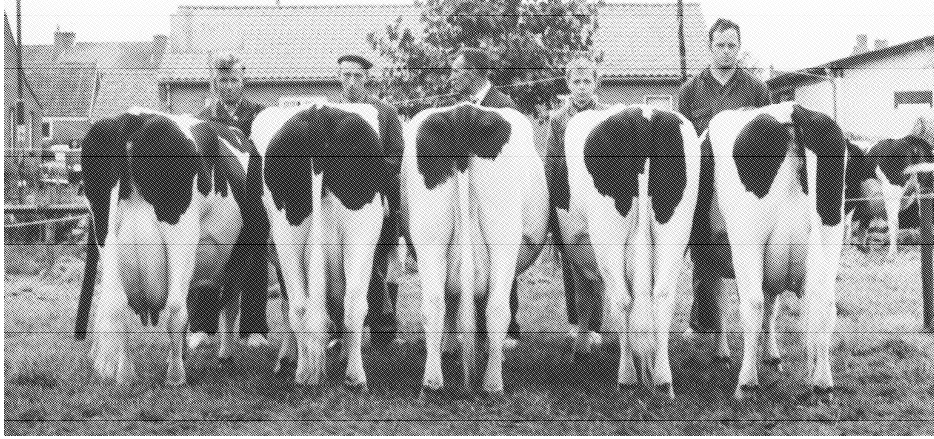
We weten niet welke ingrijpende vernieuwingen er vóór de kadastrale registratie (vanaf 1832) aan de boerderij zijn aangebracht. Waarschijnlijk is heel vroeger de boerderij geheel vervangen en iets hoger geplaatst. Aanwijzing tot die veronderstelling zijn resten van bestrating van oude gele bakstenen (lengte 11 tot 15 cm en dikte 4 tot 5 cm; dus groot maatverschil). Deze heeft men omstreeks 1948 gevonden aan de noord-oostkant van het voorhuis en later ook ten noorden van de deel. Ook zijn daar op ongeveer een meter diepte grote keien gevonden, die als fundering kunnen hebben gediend. De oude bestrating ligt ongeveer 30 cm lager dan het huidige niveau van looppaden. Een deel van die bestrating is in de grond blijven liggen en een deel van de gevonden stenen is gebruikt voor het looppad tussen de boerderij en het schuurtje aan de noordkant. Zoon Kees wees op een opgegraven kei, die nu ligt aan de zuid-westkant, voor markering tussen zijn rijpad en het gazon. Het kan zijn, dat het oude gebouw was verzakt door de bekende bodemdaling, door inklinking van de veenlaag. Na verwoesting door een stormvloed of brand zal men dan eerst de grond hebben opgehoogd. Bij Meentweg 15 heeft men in 1983 soortgelijke resten gevonden op een diepte van 40 en 80 cm.

Overzicht bewoners en eigenaren

Bij de lijst van bewoners van deze boerderij valt in de eerste plaats op, dat er veel meer getrouwde mannen hebben gewoond dan getrouwde vrouwen. Die vrouwen moeten heel verdrietige tijden hebben gehad. Veel van hun echtgenoten kwamen namelijk vroeg te overlijden, waarna zij opnieuw trouwden om de boerderij te kunnen voortzetten, maar ook stierven er veel kinderen. Het volgende overzichtje met aantallen personen voor de 170 jaren in de periode van 1750 tot 1920 geeft daarvan een indruk:

5 verschillende gehuwde vrouwen,
waarbij 10 gehuwde mannen horen;
totaal 39 kinderen geboren,
waarvan slechts 23 volwassen werden.

We zien ook veel verschillende achternamen. Toch was er dikwijls een naaste familieverband van de bewoners. Doordat veel mannen jong stierven, verliep de opvolging echter dikwijls via de vrouwelijke lijn en tweede echtgenoten. Slechts drie keer was er bij overdracht geen directe familierelatie: in

Gerrit van den Tweel (1^e van links) poseert trots met vijf van zijn koeien tijdens de fokveedag te Bunschoten, in augustus 1968. Hij won er in de loop der jaren heel wat prijzen. Voor het exterieur van de koeien gelden nu andere eisen. De helpers van Gerrit zijn verder vlnr: Teunis Roodhart (van Meentweg 115), Piet van 't Klooster (van de "tolweg" naar Blaricum), zoon Rinus van den Tweel, Bep Puik (uit Blaricum).

1808, bij de verkoop uit de nalatenschap van Maria Rigters aan Dirk de Bruijn; in 1880, bij de verkoop uit de nalatenschap van Rutje Lakeman aan Gosen Blom en in 1900, bij de verkoop aan Gerrit Post. Vooral door onderzoek van Henk van Hees in de archieven van Gemeente Eemnes weten we wie er 250 jaar geleden en daarna woonden. De oude boeken van het Kadaster te Utrecht leverden vooral aanvullende gegevens over het land. Opvallend is ook, dat bij de transacties in de 19^e eeuw de prijs voor dezelfde boerderij met vrijwel dezelfde percelen land heel sterk op en neer ging. Onderstaand overzicht begint met eigenaars van ca 400 en 300 jaar geleden, volgens Oud Archief Eemnes.

- 1599: Het land van Meentweg 69 is nog duidelijk gesplitst in twee stroken, die een verschillende eigenaar hebben. De zuidelijke strook heet *Jacob Evers Erff* en heeft als *Eygenaars en Bruyckers*: Jacob Evertsen, Evert Jacobsen, Meijnsje Everts en Geurt Jacobs. De noordelijke strook heet *Dirk Bloemen Erff* en heeft als *Eygenaars en Bruyckers*: Evert Rijksen, Willem Adriaansen, Willem Rijksen tot Blaricum en Jan Rijksen.
- 1716: Ook nu zijn er nog verschillende *Eygenaars* voor de twee stroken. Voor *Jacob Evers Erff* zijn het Willem Tijmens Schippers weduwe en Heer Reijnier van Estveld. Voor *Dirk Bloemen Erff* is het Heer François van Oort.
- 1747: Willem Hendrikse Beukeboom (1721-1762) wordt eigenaar, door het overlijden van zijn vader Hendrik Willems Beukeboom (1680-1747).
- 1759: De eigenaar Willem Beukeboom trouwt met Maria Arendse Rigters (1735-1808; haar vader was Aerent Regters). Uit de volgende regels blijkt, dat zij een sterke vrouw was, maar dat haar echtgenoten geen lang leven hadden.
- 1762: Maria Rigters wordt eigenaar, door het overlijden van haar eerste man Willem. Nog

In de winter van 1977 stonden de koeien voor het laatst op de deel van Meentweg 69. Gerrit van den Tweel heeft juist hooi gevoerd

in het zelfde jaar trouwt zij met Frans Isaaks Harder; haar tweede echtgenoot. Zij krijgen zeven kinderen, waarvan er waarschijnlijk 6 jong zijn gestorven, zodat alleen zoon Isak (1767-1845) volwassen wordt. Helaas sterft de vader Frans Harder al in 1779.

- 1780: De eigenaar Maria Rigters trouwt met Anthonius de Raadt († 1784); haar derde echtgenoot.
- 1788: Maria Rigters trouwt met haar vierde echtgenoot, Elbert Pieterse Nagel (1755-1827). De zoon Isak Franse Harder trouwt in 1793 met Rijkje Hoefsloot en zij gaan op een ander adres wonen. Na het overlijden van Maria Nagel-Rigters in 1808, leeft de 20 jaar jongere weduwnaar Elbert Nagel als rentenier verder aan het begin van de Laarderweg (Buitendijk nr 64, dat stond oost naast Laarderweg 3).
- 1808: Dirk de Bruijn (1777-1846) koopt de boerderij voor f6000,- uit de nalatenschap van Maria Rigters. Bij registratie door het Kadaster, uitgevoerd vanaf omstreeks 1832, is Dirk de Bruijn de eerste geregistreerde eigenaar. Volgens het Kadaster was hij *bouwman*, hetgeen toen de term was voor landbouwer. Voordat hij naar Eemnes kwam, was hij al in 1801 in Baarn getrouwd en woonde hij daar als boer met zijn vrouw Maria Pen (1773-1822) en hun gezin. Van de zes kinderen bereiken er vier de volwassen leeftijd: twee dochters Barta (1803-1872) en Cornelia (1808-1839) en twee zoons Aart (1810-1846) en Hendrik (1813-1854). In Eemnes bekleedt Dirk diverse functies, waaronder gemeenteraadslid van 1829-1842.
- 1841: de oudste zoon Aart de Bruijn (1810-1846) neemt de boerderij over van zijn vader Dirk. Hij is dan al sedert 1839 getrouwd met Rutje Lakeman (1816-1880), die een dochter is van Gerrit Lakeman van de iets noordelijker gelegen boerderij Meentweg 75. Het land

dat Aart verkrijgt is een mooi aaneengesloten stuk, van de Meentweg tot aan de Gooiergracht, zoals de situatie in 1950 van Peel van den Tweel. Andere delen van het land van vader Dirk gaan naar anderen, waarschijnlijk ivm een goede verdeling van het bezit over de kinderen. Zo gaat een stuk van ongeveer 1,7 ha over naar de jongere broer Hendrik, die al sedert 1839 woonde op het toen naastgelegen Meentweg 73 (NB: later, in 1866, is Meentweg 71 er tussen geplaatst). Het stuk voor Hendrik is Sectie A340, gelegen bij de Gooiergracht, op de strook achter Meentweg 73. Vader Dirk had ook vier percelen hooiland in de Maatpolder, die worden verkocht aan vier verschillende kopers in Eemnes en Laren. Rutje en Aart krijgen drie zoons: Dirk (1840-1904), Gerrit (1842-1866) en Gijsbert (1845-1879). Aart de Bruijn overlijdt al in 1846, waarna Rutje, bijgenaamd Grote Rut, met de kinderen blijft wonen op Meentweg 69.

In september 2000 maakte Gerrit van den Tweel de moestuin vast wat klaar voor de winter. Hij fietst graag nog even van zijn huis in de Parklaan naar de vroegere boerderij

- 1847: Rutje Lakeman trouwt ruim een half jaar na het overlijden van Aart de Bruijn met Aart Grift (1824-1871), haar tweede echtgenoot, die nu ook komt wonen op Meentweg 69 (toen Buitendijk 112). In 1862 wordt Rutje Lakeman ook eigenaar van Meentweg 75, maar zij blijft wonen op Meentweg 69. Zoon Gijsbert de Bruijn zal later gaan wonen op Meentweg 75. Rutje en Aart Grift krijgen nog zes kinderen, vier dochters en twee zoons: Johanna (1848-1879), Aart (1850-1871), Johannes (1852-1871), Maria (1854-1871), Antje (1857-1909) en Aaltje (1860-1928). Het jaar 1871 was een rampjaar voor het gezin Grift-Lakeman. Waarschijnlijk heerste er pokken, hetgeen toen ook in Eemdijk, Bunschoten en Spakenburg aan meerdere personen per gezin het leven kostte. Van 13 juni tot 23 augustus overlijden met tussenpozen van weken achtereenvolgens Maria, zoon Aart, Johannes en vader Aart. Rutje blijft tot haar dood in 1880 wonen op Meentweg 69, waarschijnlijk vooral ondersteund door haar oudste dochter Johanna Grift. Tot het huwelijk van zoon Gijsbert de Bruijn met Cornelia van Beijeren, in 1876, woonde ook Gijsbert nog op nr 69.
- 1880: Gosen Blom (geb. 1851), die in 1879 was getrouwd met Aaltje Blom (geb. 1856), koopt op 20 april de boerderij voor f 16.100,- van de erfgenamen van de op 20 januari overleden weduwe Rutje Lakeman. Dit is een openbare verkoping door notaris Frans Pen te Baarn. Het betreft dezelfde percelen als Aart de Bruijn in 1841 had verkregen. Gosen en Aaltje Blom krijgen op Meentweg 69 acht kinderen, waarvan er vijf volwassen worden, twee zoons en drie dochters: Brand (1882-1951; woont later op Meentweg 35), Aafje (geb. 1884), Willempje (1891-1961), Kuintje (1894-1918) en Tijmen (1895-1964). In 1900 verkoopt Gosen Blom Meentweg 69, omdat hij het beheer van Meentweg 37 kan overnemen, waar hij ook was geboren.

- 1900: Gerhardus Post (Gart, 1874-1908; ook wel als Gerrit geschreven) koopt de boerderij voor f10.500,- van Gosen Blom. Ongeveer een maand later trouwt hij met Gijsberta Pen (Giep, 1874 -1944). Opnieuw komt dus iemand van familie Pen te wonen op Meentweg 69. Zij krijgen in tamelijk korte tijd vijf kinderen; drie dochters en twee zoons: Anna (1901-1948), Herman (1902-1986), Kees (1904-1977), Martje (1907-1974) en Jansje (1908-1984). Helaas sterft vader Post al in 1908.
- 1910: het eigendom van de boerderij en landerijen, die Gart Post in 1900 had gekocht wordt nu geregistreerd op naam van de weduwe Gijsberta Pen (Kadaster Art 1877). Het totale oppervlak is nog dezelfde bijna 9 ha. Volgens het Kadaster is de waarde voor de fiscus per jaar f309,94 ongebouwd en f114,- gebouwd. De lap grond bij de Gooiergracht (Sectie A349), die door Gosen Blom van *bouwland* tot *weiland* waren gemaakt, wordt weer *bouwland*.
- 1912: boerin Giep trouwt met de veel jongere Pelegrinus van den Tweel (Peel, 1889-1969), die toen al jaren knecht bij haar was. Peel kwam uit Hoevelaken, als zoon van Peel van den Tweel en Aleida Huijskens. Uit het huwelijk worden in 1913 en 1914 zoons geboren die heel jong overlijden en dan nog twee kinderen die volwassen worden: Alida Wilhelmina (Aaltje, 1915-1985) en Gerardus Pelegrinus Gijsbertus (Gerrit, geb. 1920). Gerrit neemt later de boerderij over. Dochter Aaltje trouwt met Martinus den Blanken uit Muiden, die een boerderij kocht in Wijbosch, bij Schijndel in Noord-Brabant. Van de kinderen Post, werkte Herman (1902-1986) eind dertiger jaren bij de ongehuwde tante Klaasje Pen, op Wakkerendijk 136. Na haar overlijden in 1942 wordt hij daar boer. Op deze boerderij hebben grootvader Pen en overgrootvader Pen ook gewoond. Kees Post (1904-1977) wordt boer op Wakkerendijk 180, waar tante Ciel (Cecilia) Pen als ongehuwde boerin blijft wonen. Van de dochters Post blijft Anna (1901-1948) tot haar dood ongehuwd op de boerderij wonen. Zij is er een lieve en goede hulp voor moeder Giep en haar stiefvader Peel. Martje

Omdat het meeste land in de polder lag en een melktank vereist werd, bouwde men vanaf 1978 deze nieuwe boerderij Meentweg 14, aan de oostkant van de Meentweg. Hier heeft zoon Rinus van den Tweel de ruimte voor een modern fokveebedrijf, als opvolging van hetgeen in de oude boerderij is begonnen. Foto van oktober 2000.

HKE-18

(1907-1974) en Jansje (1908-1984) worden omstreeks 1930 non bij de zusters Franciscanessen van Heythuysen (respectievelijk als zuster Alena en zuster Heriberta).

- 1914: vanaf dit jaar is Pelegrinus (Peel) van den Tweel geregistreerd als eigenaar (volgens Kadaster Art 2221). In 1920 wordt het land uitgebreid door koop van 2,8 ha hooiland in de Eempolder, zuid van de vaart, niet ver van de Eemnesser sluis, waar nu de boerderij van Meijers staat (toen Sectie D98). Een belangrijke verbetering van de ligging van land in de polder treedt op door de ruilverkaveling omstreeks 1942: Peel wordt eigenaar van een stuk land direct oost van de Meentweg (waar nu Meentweg 14 ligt), in ruil voor het stuk zuid van de vaart. De kaart van de ruilverkaveling toont de naam Van den Tweel voor de twee naastliggende stroken Lammert Jaap Wiggers Erf (noord) en Boer Gijsbers Erf, beide tot aan de Midden Wetering. Nadat Giep in 1944 is overleden, hertrouwt Peel in 1948 met Maria Eek (1900-1987). In 1952 verhuizen zij naar de vroegere woning van Maria Eek, die staat in het weiland west van Meentweg 33, waar later de Fazantenhof / Patrijzenhof is gekomen.
- 1952: zoon Gerrit van den Tweel en zijn vrouw Cornelia Maria Hoofd (Corrie, geb. 1927) gaan wonen op Meentweg 69. Zij waren al in 1950 getrouwd, maar wonen tot 1952 nog in een deel van Meentweg 7, omdat vader Peel en zijn tweede vrouw Maria voorlopig blijven wonen op Meentweg 69. Corrie is een dochter van het gezin Hoofd op Wakkerendijk 258. Corrie en Gerrit krijgen zes kinderen: Gijsberta Catharina Maria (Betsy, geb. 1951, woont nu in Laren), Catharina Johanna Maria (Tiny, geb. 1953, woont nu in Amersfoort), Pelegrinus Cornelis Gerardus (Rinus, geb. 1954), Cornelis Theodorus Gerardus (Kees, geb. 1956) en de tweeling Cornelia Catharina Maria (Corrie, geb. 1959, woont nu in Eemnes) en Gerardus Adrianus Maria (Gerard, eveneens geb. 1959).
- 1958: Gerrit van den Tweel wordt formeel eigenaar van de boerderij en het land. Tot dan was hij formeel in loondienst van zijn vader.
- 1978: Gerrit vormt een maatschap met zijn twee oudste zoons Rinus en Kees. Bouw van de ligboxenstal aan oostkant Meentweg en later ook een woonhuis, zoals eerder in het artikel beschreven.
- 1988: boer Gerrit en boerin Corrie gaan rustiger leven en verhuizen naar de Parklaan in Eemnes. De maatschap wordt opgeheven. Zoon Rinus woont dan al enige tijd met zijn vrouw Marion Roodhart in het nieuwe huis Meentweg 14, bij de ligboxenstal. De zoons Kees en Gerard blijven op de boerderij wonen, die later wordt gesplitst in twee woonhuizen: de ingang zuid/achter wordt Meentweg 67A voor Kees met zijn vrouw Hanneke van der Kooy; ingang noord/voor blijft Meentweg 69 voor Gerard met zijn vrouw Rina Kerkhof.

Literatuur

- Kadaster te Utrecht, voor de periode van 1832 tot ca 1970 achtereenvolgens Art. 43, 622, 1457, 1877, 2221 en 3853, waarbij de boerderij zelf voortdurend staat op perceel Sectie A nr 355.
- Kaart 1: 10.000 van ruilverkaveling 1935-1942, die hangt in de Oudheidkamer Eemnes.
- Oud Archief Eemnes: getypt uittreksel in Oudheidkamer, met eigenaren en gebruikers Meentweg in 1599 en 1716.
- Akte van notaris L.J.Keuls te Hilversum, dd 23-03-1900 van verkoop door Gosen Blom aan Gerrit Post.
- HKE 1982 blz 18/19: Het geslacht Blom, door Henk van Hees.
- HKE 1984 blz 25-27, Opgraving aan de Meentweg, door Livia Lankreijer.
- HKE 1986 blz 104-119: Het geslacht De Bruijn, door Jan de Bruijn en Henk van Hees.

- HKE 1995 blz 82-106: Het geslacht Pen in Eemnes / Baarn, door Henk van Hees en Bertie van Wijk-Blom.
- HKE 1999 blz 128: Meentweg 75 en de familie Van Beijeren, door Marijcke Beel en Rom van der Schaaf.
- Boek Eemnes, Geschiedenis en Architectuur, 1999, uitgeverij Spou / Kerckebosch, blz 97 en 98.
- Boek Onder dokters handen, door O.Dekkers, Uitg. Hist. Ver. "Bunscote" 1986, blz 110 t/m 115.
- PC-bestand van HKE-Werkgroep Genealogie.

De Werkgroep Monumenten van de Historische Kring heeft voor dit artikel veel hulp gekregen van diverse leden van de familie Van den Tweel, waarvoor onze dank. Vooral de vroegere boer Gerrit en zijn echtgenote Corrie Hoofd konden nog veel vertellen van de boerderij in hun jonge jaren en zij leenden foto's uit die tijd. De foto uit het begin van de twintigste eeuw was al aanwezig in het HKE-archief bij Henk van Hees.

Rom van der Schaaf